

Preek n.a.v.
Handelingen 24
EEN GEMISTE KANS
door

Dr. P H van Harten

1972- 1976
predikant te
Dinteloord en Prinsenland

EEN GEMISTE KANS

Orde van dienst:
Votum en groet
Psalm 105 : 1 en 3
Lezing van de wet des
Heeren met samenvatting
Psalm 119 : 3
Gebed om de opening van
het Woord en voorbede
Schriftlezing: Handeling
en 24 : 13 - 27
Inzameling van de gaven
Psalm 96 : 2, 3 en 5
Prediking van het Woord
Psalm 95 : 4
Dankgebed
Psalm 73 : 14
Zegenbede.

Tekst: Handelingen 24 : 25 :
En als hij handelde van rechtvaardigheid, matigheid en
het toekomstige oordeel. Felix, zeer bevreesd geworden
zijnde, antwoordde: voor ditmaal ga heen; en als ik
gelegener tijd zal hebben bekomen, zo zal ik u tot mij
roepen.'

Gemeente,
Dat overkomt toch ieder wel eens, dat hij een kans voorbij laat gaan.
We hadden dat en dat kunnen kopen. De prijs viel mee. Maar we
deden het niet.
We kregen die en die baan aangeboden. Net iets voor ons. En we
deden het weer niet. Op een of andere manier lieten we het aan, onze

neus voorbijgaan. Later zeiden we: wat heb ik zitten slapen!

En nu ligt voor ons een tekst en dan zie je een bevoorrecht mens. Die man, Felix geheten, doet zijn naam alle eer aan. Het betekent: de gelukkige. Die man krijgt de kans van zijn leven. Een gouden kans! Het levenwekkende woord van God, dat ook zijn ziel kan zalig maken, komt tot hem. Ja, dan ben je toch bevoorrecht, als God Zijn handen tot je uitstrekt om je te behouden. Deze man ziet het niet. Nee, niet dat hij slaapt.

Hij wordt bevreesd, zegt onze tekst. Even doet hij zijn ogen open. Even ziet hij toch iets van de werkelijkheid van zijn bestaan. Maar het is maar even. En dan slaapt hij weer door.

Wij hebben er over na te denken. Wij zijn immers ook van die bevoorrechte mensen. Maar wat doet het Woord van God in ons leven? Deze geschiedenis heeft ons veel te zeggen. Men heeft het wel eens over een schip op het strand dat als een bakken in zee is. Felix is voor ons zo'n bakken in zee. Tot onze waarschuwing, om het met een Bijbelse uitdrukking te zeggen opdat wij niet in hetzelfde voorbeeld van ongelovigheid zouden vallen. Als wij nadenken over ons tekstwoord letten wij op

1. de prediking tot Felix
2. de afwijzing door Felix
3. de onbekeerlijkheid van Felix

1. De prediking tot Felix

Het boek Handelingen laat zien hoe de Heere voortgaat met Zijn werk en hoe door de bediening van het Woord mensen er toe gebracht worden Zich aan Hem als hun Zaligmaker over te geven. Dan vallen er ineens in dit boek dat ons de triomftocht van het evangelie beschrijft de namen van Felix en Drusilla.

Ik stel mij voor dat het voor de lezers uit die tijd twee bekende namen geweest moeten zijn. Uit het vervolg van deze geschiedenis krijgen wij al een beeld van de man die het gebracht had tot hoogste gezagsdrager over Judea.

Het was iemand die zijn hoge positie gebruikte om het volk uit te

buiten. Nee, dat is voor ons geen reden om stenen naar hem te gooien. Het zit er immers bij ons allemaal in. Als mensen de gelegenheid krijgen, een ieder op zijn wijze, om zich te verrijken ten koste van een ander laat je dat niet aan je voorbijgaan. Het is genade van God als wij in dit opzicht kansen voorbij laten gaan. Wat Felix en Drusilla betreft, zullen we ons niet laten verleiden tot het geven van veel buitenbijbelse gegevens.

Maar er is een bericht dat Felix er niet voor terugdeinsde om mensen die hem onwelgevallig waren uit de weg te ruimen Ook dat nog, zegt u. Vindt het niet vreemd. God is liefde. En het is te merken. Aan hen die Hem kennen. Maar de geldgod zet ook een duidelijk stempel op zijn onderdanen. Hij maakt ze keihard. Als het moet gaan mensen in zijn dienst over lijken.

En dan is er Drusilla, zijn vrouw. Op listige wijze moet Felix deze vrouw die bekend stond om haar schoonheid, bij haar wettige echtgenoot vandaan gehaald hebben. Zij van haar kant had het zich laten welgefallen. In elk geval had zij, ondanks haar Joodse achtergrond, er geen bezwaar tegen gehad te huwen met een heiden, nog wel iemand die haar volk onderdrukte.

Ziet u die twee mensen? De een keihard, de ander losbollerig. Twee moderne mensen van toen. we kunnen ook zeggen: twee moderne mensen van nu. Te typeren met een woord datje aan Felix niet hoefde uit te leggen: hedonistisch! Het gaat om het genieten. Daar leeft een mens toch voor. Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij. Dit korte leven moet uitgebuit worden. Een mens leeft toch maar een keer. En ondertussen vliegen wij daarheen. In de duisternis van ons bestaan.

En tot zulke mensen komt God. Hij strekt Zijn handen uit tot de levensgenieters van toen en nu. Hij heeft immers geen lust in de dood van de goddeloze.

Vlak voor ons tekstwoord lezen we, hoe het Woord van God tot Felix is gekomen. De apostel Paulus, aangeklaagd door zijn Joodse tegenstanders is onder het toeziend oog van Felix van alles en nog wat beschuldigd.

Het zal voor de stadhouder de aanleiding geweest zijn om samen

met zijn vrouw zich te begeven naar dat deel van het stadhoudelijk paleis waar de gevangenen bewaard werden. We lezen het vlak voor ons tekstwoord: '... en na sommige dagen, Felix dan afgekomen zijnde met Drusilla, zijn vrouw welke een Jodin was, ontbood Paulus.' Is het echte dorst geweest naar het Woord van God?

Ja, zo kan het toch zijn. En zo kunnen wij naar kerk gaan. om het te ervaren, dat de Heere Zich niet onbetuigd laat. Het vervolg van deze geschiedenis laat ons zien, dat het bij Felix maar oppervlakkige belangstelling geweest is.

Toch komt God ook tot zulke mensen met Zijn Woord. Wij mensen kunnen wel eens worstelen met het leerstuk van de uitverkiezing. Het is ook een diep en onbegrijpelijk mysterie. Het is niet minder dan het hart der kerk. 'Eer er iets van mij begon te leven, was mijn naam reeds in Uw boek geschreven.' De hoge tonen van de liefde van God in Christus klinken hier op. Maar wie niet weet dat hij een kind van God is, of die nog helemaal aan het begin staat, kan in verwarring raken. Hij loopt vast.

Eens kwamen ze er mee bij hun dominee. och, zegt hij, begin eens heel eenvoudig. Dat u in de kerk zit, en dat u een bijbel hebt. Dat is al iets van de uitverkiezing, zij het in de ruime zin. Zoals een van onze belijdenisgeschriften het zegt: God zendt goedertieren predikers van de zeer blijde boodschap tot wie Hij wil, en wanneer Hij wil. Het is niet toevallig dat wij opgegroeid zijn in een gezin waar het Woord van God open gaat en wij elke zondag met Zijn gemeente mogen opgaan.

Felix mag verkeren in de lichtkring van het Woord. Hij hoort van het geloof in Christus. We denken even aan Paulus. Gods wegen zijn wonderlijk. Hij krijgt zomaar de gelegenheid om het evangelie door te geven. Men ziet wel eens dat mensen krampachtige proberen het Woord door te geven. Ze willen het forceren. Nee, God geeft de gelegenheid. Daar lag u in het ziekenhuis. U las in uw Bijbel. Iemand vroeg naar de reden. Daar is een man die door zware slagen is getroffen. Iemand vraagt, hoe hij het verwerkt. Kinderen stellen in de gezinnen hun vragen. God geeft de gelegenheid. Dan dienen wij gereed te zijn om het met Paulus te zeggen: de voeten dienen

geschoeid te zijn met het evangelie des vredes.

Paulus sprak tot Felix van het geloof in Christus. Ik stel mij voor dat hij dat heel eenvoudig gedaan heeft. Wij kunnen het soms zo ingewikkeld maken of denken dat het ingewikkeld is. Maar dat hoeft helemaal niet. Wat is de boodschap? Er is een Persoon geweest, Die door het Joodse land getrokken is. Hij was goed en goeddoende. Een stroom van zegeningen brak zich baan, waar Hij heentrok. Hij was als de Zoon van God dan ook van hoge komaf. Maar ze moesten Hem niet. Hij werd zelfs aan het kruis geslagen en gedood. Maar God stond aan Zijn kant. Hij heeft Hem uit de doden opgewekt. En nu leeft Hij. Hij leeft tot in eeuwigheid. Vraagt gij Zijn Naam, zo weet, dat Hij de Christus heet. In Hem is vergeving, leven, zaligheid en vrede. wat wij niet hebben, heeft Hij. Wat wij niet kunnen, kan Hij. En Hij is tot onze hulp gereed. wordt het ons al warm om het hart als wij van Hem horen? Zoals een magneet het ijzer naar zich toetrekt, trekt Hij zondaren naar Zich toe. Hij wil de eerste plaats in ons leven innemen.

Bij Hem moeten we zijn. In zijn summiere weergave van Paulus' toespraak, spreekt Lukas van het geloof in Christus. Wat is geloven in Christus? Om het duidelijk te maken het volgende beeld. Een schip dreigt weg te zinken in de golven. Aan de mast van het schip klampt zich een jongen vast. Er komt een reddingsboot. Daarop staat een man. Het bootje wordt onder de mast gemaneuvreerd. 'Jongen', roept de man in het bootje, terwijl hij zijn handen uitstrekt. 'Laat je maar vallen, ik ben je vader.' Dat is geloven in Jezus. Het is loslaten. Datgene loslaten, wat geen werkelijk houvast biedt. Het waagstuk van het geloof ondernemen, terwijl de vaste Rots van het behoud daar is. Dit geloof is nodig. Het is niet de vraag: mag ik geloven? Het is een gebod. Dit is het gebod, dat gij gelooft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God, en zo gelovende in Hem het eeuwige leven hebt.

Paulus sprekend van het geloof in Christus, stelt nog meer aan de orde. Hij handelt van rechtvaardigheid, matigheid en het toekomstige oordeel. Zo te horen donkere klanken. Hoevelen, ook in onze rechtzinnige gemeenten willen alleen de blijde klanken horen.

'Spreek tot ons zachte dingen.' Wat een verzoeking voor een predikant om er aan toe te geven. Niemand ligt graag uit de gratie. Maar het mag absoluut niet. In de kerk is de klant geen koning. Zoals in het orgelspel donkere en hoge klanken samen een vol spel maken, zo horen ook deze klanken bij de boodschap.

Paulus spreekt er vrijmoedig over. Menselijk bezien hoogst onverstandig. Paulus, beseft u niet, dat deze man als rechter over u zal hebben te beslissen. Wij zien iets bij Paulus dat de rechtgeaarde dienaar van het Woord tekent. Hij is door het geloof vrij van Felix, maar door de liefde aan hem verbonden. Wie zo werkt in het evangelie zoekt niet de gunst van mensen, maar alleen hun heil.

Eerst dus de rechtvaardigheid. Wie zijn brieven kent, weet dat Paulus daar vaak over heeft gesproken. Hoe word ik rechtvaardig voor God? Het mag ons echt wel bezighouden. 'Mijn ziel doorziet gij uw lot, hoe zult gij zijn rechtvaardig voor God?' Dat is toch het kernpunt van ons geloof? Dat het mag zijn: wij dan gerechtvaardigd door het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus, Romeinen 5:1.

Maar zoals dat meer bij Lukas het geval is, hebben wij in onze tekst te denken aan de rechte levenswandel. Het is dat wij het rechte pad gaan. Nee, de weg, die wij gaan, is niet iets, dat wij zelf mogen uitzoeken. Hoeveel mensen zeggen het niet: het is mijn eigen leven en het is mijn eigen lijf. En ze beseffen niet, of willen het niet beseffen, dat er een God is, en dan nog wel een God, Die het voor het zeggen wil hebben. En het voor het zeggen heeft. Wat Zijn bevel zegt, vertoont ons 't heiligst recht. Tradities, vormen en gewoonten kunnen veranderen. Dit niet. Het gaat om Zijn heilige wet, die Hij de sterv'ling zet. Of we het weten of niet. De een is als de Jodin Drusilla, er bij opgevoed. De ander lijkt op Felix, die een 'vrije' opvoeding gehad zal hebben. Maar hij heeft het werk der wet geschreven in zijn hart. Hoe het ook is, en wie we zijn, kerks of onkerks, wij kunnen er niet onderuit. Ons leven dient te zijn in het spoor van Gods wet. Daar zijn de twee banen, de liefde tot God en de liefde tot de naaste. Waar ons leven niet op die twee rails zit, is het ontspoord.

Wat Gods wet ons ook leert, is dat wij aan ieder het zijne hebben te geven. Te beginnen bij God. Wij hebben Hem de eer te geven. Wij hebben Hem ons hart te geven. Maar ook onze medemensen hebben wij te geven wat hen toekomt. Voor een ieder een aangelegen zaak. Waar men ook gesteld is. Zeker als wij in hoogheid gezeten zijn. De opdracht voor koningen en regeerders is eenvoudig: bewaart het recht en doet gerechtigheid. Daar is een Koning Die het doet. Een volmaakte Koning is Hij. Het is de Heer', Die 't recht der armen, der verdrukten gelden doet. Gelukkig de mens die zich een onderdaan mag weten van deze Koning. Hij doet hun recht op hun klacht. Maar allen die in hoogheid zijn gezeten, hebben Zijn beeld te dragen. Paulus verzwijgt het niet voor Felix. Och, zijn stem zal niet zijn gaan overslaan. Daar ligt een stille rust en een hoog gezag over zijn woorden. Als hij sprak, sprak hij als in de tegenwoordigheid Gods. Hij zal ook niet met de vinger naar Felix gewezen hebben: 'Excellentie, wat hebt u ervan gemaakt. Dat weet toch iedereen, hoe onrechtvaardig u bent.' Daar zijn dingen die dient een prediker aan de Heilige Geest over te laten. Die kan de boodschap thuis bezorgen in een mensenhart. Het kan gebeuren, dat wij in de kerk zitten. Misschien bewaard voor grove zonden. Maar toch een mens met veel verkeerdheden. Ons levensboek telt, mits in het rechte licht bezien, vele zwarte bladzijden. De dominee die preekt weet er niet van. Terwijl hij het Woord bedient en wijst op het Lam van God dat de zonden der wereld wegneemt, legt God Zijn heilige vinger bij het verkeerde in ons leven. We verstaan het: zoals ik ben, kan ik niet voor God bestaan. We kunnen in de kerk komen en bemoedigd en vertroost worden, maar het kan een niet minder gezegende dienst zijn als wij verwond thuiskomen. Het is opdat wij de toevlucht zouden nemen tot de grote Heelmeester.

En opdat dat maar zal gebeuren gaat Paulus verder. Het Woord als het zwaard des Geestes wordt verder gehanteerd en de wond er dieper door gemaakt. Hij spreekt van matigheid. Matigheid betekent dat je niet maar raak leeft. We zitten er zo naast als wij maar leven om te halen en te plukken. De wereld gebruikende en misbruikende. Ja, Paulus dat moet u maar tegen dit echtpaar zeggen. Dat moet u

nou net tegen ons zeggen in onze tijd. We doen het misschien, als het om het kwade gaat kalmpjes aan, maar we zijn doodsbang iets van de koek van deze wereld te moeten missen. We laten egoïstische begeerlijkheden als blinde paarden draven. We gaan ons te buiten aan drank, seks, luxe, dure apparatuur dure spullen. En eten en drinken. Verre vakanties. Het heeft allemaal te maken met het feit dat wij de boot van het vermeende levensgeluk niet willen missen. De deskundigen hebben het reeds jaren geleden gezegd: deze wereld die wij tot en met exploiteren, zullen wij straks leeggeplunderd aan onze kinderen als een vuilnisbelt achterlaten. We hebben van huis uit allemaal iets van de verloren zoon: hij leefde ver bij zijn vader vandaan, ver bij God vandaan, overdadig. En waar loopt het allemaal op uit? Niet alleen met deze wereld, maar met onszelf: in een woord: de bezoldiging der zonde is de dood.

Zo spreekt Paulus met heilige vrijmoedigheid. De liefde van Christus dringt hem, opdat mensen maar zullen komen aan de voeten van de Heere Jezus.

En dan gaat hij nog iets zeggen. Hij spreekt ook van het toekomstige oordeel. O, mensen horen wij hem als het ware zeggen: het gaat ergens heen. De grote dag komt, dat God de wereld rechtvaardig zal oordelen.

Denken wij er wel eens aan? Deze laatste dag mag het eerste in onze gedachten zijn. Als wij vragen: hoe Paulus zelf geleefd heeft, is het antwoord dat hij geleefd heeft in het besef dat de dag van het gericht aanstaande is. God zal ieders werk brengen in het gericht.

Hij heeft het gezegd: wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus om weg te dragen wat in het lichaam is geschied, hetzij goed, hetzij kwaad.

Wat heeft de Heere Jezus tijdens Zijn omwandeling op aarde vaak over Zijn wederkomst gesproken. Zijt bereid, want ge weet niet de dag noch de ure dat de Zoon des mensen komen zal. Hij Zelf zal de volken voor Zijn vierschaar stellen, en het rechtvaardig vonnis vellen. Het gaat u en mij aan. Daar zullen straks geen toeschouwers zijn. Het is het een of het ander. Eer en heerlijkheid zal op die doorluchte dag vergolden worden aan een ieder die het goede

gedaan heeft, maar toorn en verbolgenheid aan een ieder die het kwade heeft gedaan.

Ziet u hoe de Heere bezig is door Zijn dienaar te bewegen tot het geloof. Daar voltrekt zich onder zijn onderricht iets aangrijpends. Waarvoor is Felix gekomen? We kunnen aannemen om eens poolshoogte te nemen. Om zich een oordeel te kunnen vormen over de leer van deze omstreden prediker. Zo kunnen wij toch ook in de kerk zitten. om ons zo een oordeel te kunnen vormen, zegt u zich een oordeel aan te matigen over wie er spreekt en wat hij zegt. En dan geschiedt, eer wij het weten het omgekeerde: wij worden zelf geoordeeld. En veroordeeld. Het moet een woord van Calvijn zijn: als wij in de kerk zitten, worden wij voor de rechterstoel van Christus gedaagd om ons doodvonnis in ontvangst te nemen. Nee, het gaat niet om zware stukken en diepe wegen. Het gaat erom dat wij vallen voor het Woord van God en dat wij in beweging komen naar Christus Jezus toe.

Waar het God om te doen is, dat wij veroordeeld zijnde door Zijn strenge en onverbiddelijke wet in hoger beroep zullen gaan. Dat kan. Daar is het hof van het evangelie. David gaf ons een voorbeeld. Voor de rechtbank van Gods heilige wet erkende hij het: ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog. Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Maar de Heilige Geest leerde hem meteen in hoger beroep te gaan. In het hof van het evangelie. 'Delg mijn overtredingen uit naar Uw barmhartigheden.' Dit mogen we weten, dat de grote hemelse Advocaat aanwezig is om ons bij te staan. Zijn voorspraak garandeert vrijspraak voor schuldigen die zich tot God wenden.

Dit is de prediking die kwam tot Felix. Jezus in het middelpunt. Christocentrisch heet dat. Verder, ernstig en bewogen. In de betoning van Geest en kracht. Wat heeft zij uitgewerkt bij Felix? Wat heeft zij uitgewerkt in ons leven?

2. De afwijzing door Felix

We lezen wel van de reactie van Felix. Van Drusilla vernemen wij niets. Misschien heeft ze als Joodse gedacht: ik ben een kind van

Abraham. Hoeveel kerkmensen houden zich het Woord van God van het lijf door de geruststellende, maar valse gedachte dat het met hen als kerkmens toch wel goed zit. Zo'n boodschap als Paulus brengt is best zinnig, maar dan voor de slechte mensen buiten de kerk. Bij Felix is het in elk geval anders. Hij wordt bevreesd. Nee, niet voor Paulus. Het Woord doet zijn werk.

En dat heeft een machtige bondgenoot in een mensenkind. Dat is zijn geweten. Het kan zijn dat men in de kerk zit en dat onder de prediking het geweten gaat spreken. Er komt van binnen bij ons onrust. Zoals ik ben, kan ik voor God niet bestaan. En eenmaal komt Hij toch de rekening van mijn leven mij presenteren.

Jonge mensen, als je in de kerk zit en je hebt indrukken van dood en eeuwigheid, leef er niet overheen. Zeg: o God, werk door. Geef dat het mij zal vergaan als de stokbewaarder. Die man werd ook heel erg bevreesd. En hij viel neer en vroeg, wat hij moest doen om zalig te worden. En hij kwam tot het geloof in Christus.

Kijk, dat is het werk van de Heilige Geest. Hij wil ons brengen aan de voeten van de Heere Jezus. Hij is het, Die om onze ongerechtigheden is verbrijzeld. Hij heeft de straf gedragen om voor ons vrede te verwerven. Met wijd geopende armen wacht Hij om zondaren zalig te maken.

Maar nu Felix. Hij wordt bevreesd. En dan stop. Ze hebben er over nagedacht. De stokbewaarder ging toch werkelijk door de knieën en Felix niet. Ja, bij de stokbewaarder waren het de zaligmakende werkingen van de Heilige Geest, Die onwederstandelijk werkte. Bij Felix waren het de meer algemene werkingen van de Geest, die weerstaan kunnen worden. Het zal waar zijn. Maar dit kunnen wij zeggen: Als wij werkelijk op de knieën komen is het alleen maar genade. Maar als wij overeind blijven, is het eigen schuld.

Maar wat kan het er zo te zien, dicht bij komen. Het Woord raakt een mens, maar niet tot in zijn diepste wezen. Er is geen wedergeboorte en geen waarachtige bekering. De profeten uit het Oude Testament gebruikten hier een beeld voor. Het is als een vroeg opkomende morgenwolk. Het beeld is duidelijk. Men ziet in een droge tijd uit naar regen. Men is verheugd als men 's morgens in het

westen een wolkje ziet. Spoedig zullen stromen van water op het dorstige land neerdalen. Maar de wolk drijft weg. Het gaat weer over. Zo kan het ook met de bekering zijn. Wel een begin, een aanzet. Maar het zet niet door. De zonde kan het winnen in het leven van een mens. Hoort wat Felix zegt: voor ditmaal ga heen.

Stop, prediker, alstublieft stop. Aangrijpend.

Een huis staat in brand. Door de rook en de vlammen komt er een brandweerman, een redder. Mijnheer, alstublieft nu niet. Nu niet. De uitgebreide armen van God worden genegeerd. De genade van de Heere Jezus wordt veracht. Wie kiest, o verdwaasde, voor 't leven de dood? Het komt meer voor dan wij waar willen hebben. Een gouden kans wordt gemist. We maken ons van het Woord van God af.

En het geweten dan? zegt u. Dat schreeuwt van binnen toch luid, dat het niet goed zit. Och, dat geweten krijgt ook wat. Daar kan het zich mee stil houden. We zien het bij Felix: 'als ik gelegener tijd zal hebben bekomen, zal ik u tot mij roepen.' Het is iets dat in vele toonaarden gezegd kan worden.

Ik moet gelegener tijd hebben. Nu heb ik het te druk. Ik zit tot over mijn oren in het werk. Eerst mijn examen! Eerst mijn zaak. Of mijn carrière. Ik heb nu echt geen tijd. Maar ik ben echt niet van plan om zo door te gaan. Straks hopelijk beter. Als ik het kalmer aan moet gaan doen. Als ik straks achter de geraniums zit. Of in het verzorgingshuis. Dan heb ik toch niets te doen.

En als er dan ook niets van komt, is er altijd nog het sterfbed. De dingen van God zullen dan zeker met grote kracht op mij afkomen. Dan kan het toch ook nog.

Ziet u hoe wij mensen in het spoor van Felix kunnen gaan? En hoe wij bezig zijn de Heere te misleiden en onszelf voor de gek te houden? Om maar onder de klem en de ernst van het woord uit te komen. En ons eigen leven voort te zetten. 'Als ik gelegener tijd zal hebben bekomen . . .' We laten de woorden nog een keer op ons afkomen. Hoe vertrouwd ze ons ook in de oren klinken.

Het lijkt wel, als dit zo gezegd wordt, alsof wij over het woord van God beschikken. En de brenger ervan kunnen ontbieden als het ons uitkomt.

Het lijkt ook wel alsof wij over ons leven en over de toekomst kunnen beschikken. Maar wie weet wat de dag van morgen brengen zal.

Elke dag kan de laatste zijn. De levensdraad wordt soms schielijk afgesneden. Er knippen hier vele rode lichten.

3. de onbekeerlijkheid van Felix

Na het tekstwoord lezen wij, hoe het Paulus in de gevangenis is vergaan. De gang van zaken werpt tevens een schrill licht op de geestelijke ontwikkeling van Felix. Paulus wordt dikwijls bij Felix ontboden. 'Tegelijk ook hopende dat Paulus hem geld zou geven opdat hij hem losliet.'

Ziet u, Felix heeft de tijd gekregen. Het kan ook nog weer eens meevallen. Maar dan hebben we het over de lankmoedigheid van God. En steeds moet Paulus op het appel verschijnen. D'r waren gesprekken en dan was het tussen de regels door te merken, dat Felix geld wilde hebben. Paulus had natuurlijk niets, maar als zijn vele vrienden eens een collecte voor hem gingen houden. Een paar duizend euro's om het zo eens te zeggen, kon Felix goed gebruiken. Dat losbandige leven kostte natuurlijk handen vol geld.

Ziet u, hoe het Felix is vergaan. Nee, de deur zat bij de Heere niet op het slot. Hij wacht om genadig te zijn. Zijn geduld is groot. Hij strekt de ganse dag Zijn handen uit tot een wederstrevig volk. Ik mag het ook nu zeggen: wie u bent: de deur staat bij de Heere nog steeds open. Maar hoe is het bij ons?

Terwijl de deur bij de Heere openstaat, kan die bij ons potdicht zitten. We zien het bij Felix. Bij deze man is een proces aan de gang. Het is de zwaarste en de ergste van Zijn oordelen, maar tegelijk een oordeel dat het minst als zodanig onderkend wordt en het minst gevreesd wordt. Daar is van binnen een verechting aan de gang. Een verharding. Het is iets waar een mens bang voor kan zijn. We zingen en bidden het elkaar toe met de woorden van die bekende psalm: verhardt u niet, maar laat u leiden. De stem van het geweten kan definitief het zwijgen worden opgelegd.

Wat is het gevaarlijk! De Heere is zo dichtbij gekomen, en er is geen

acht op geslagen.

Hoe nu verder? Een mens kan leren leven met zijn onbekeerlijkheid. Als iemand hem onder vier ogen gesproken zou hebben, en Felix was eerlijk geweest, dan had hij het gezegd: ja ik heb hier een keer een prediker gehad. Maar het probleem dat hij aan de orde stelde, het probleem van mijn leven, is nog niet opgelost. Maar een mens moet verder.

Ja, het kan in een mensenleven van kwaad tot erger gaan. We hebben de levende God niet nodig. We hebben een andere god. Misschien wel dezelfde als Felix had. Die van het geld. En bij Felix wordt de geldgod zelfs gediend in aanwezigheid van en ten kostte van de man die hem zo indringend heeft gewaarschuwd en hem de weg des levens heeft gewezen.

We zien een groeiproces. Als het goed is, is er in het leven met God ook een groei. We leren hoe langer hoe meer op de Heere te vertrouwen.. We staan er steeds meer naar Zijn wil te doen. Maar in de zonde is ook een groeiproces. We zien het bij Felix. Om de Joden een gunst te bewijzen liet hij die eerst nog enige welwillendheid ten opzichte van Paulus aan de dag legde, Paulus gevangen. De hoogste willekeur. Zo corrupt als het maar zijn kan. De boom wordt aan de vruchten gekend. Wat is een mens er dan ongelukkig aan toe. Want de god van het geld en de gunst van de mensen laten een mens uiteindelijk in de steek. Hoe moet het aflopen met iemand die voortleeft in zijn onbekeerlijkheid?

Kunnen zij zalig worden die in hun goddeloos en ondankbaar leven voortvaren? Dat vraagt onze catechismus. Nee, zegt ze meteen bij de geopende Bijbel. Geen hoereerder, dief, afgodendienaar of geldgierige of rover of dergelijke zal ingaan in het Koninkrijk van God.

Paulus schreef over mensen wier god hun buik is en wier heerlijkheid hun schande is. 'Welker einde is het verderf.'

Daar staan aangrijpende woorden in de Schrift. Die van een huiveringwekkende ernst zijn. Straks, zo lezen wij, zult gij roepen, en Ik zal niet antwoorden. Omdat Ik geroepen heb, en gij niet hebt geantwoord.

Ja, daar staat in de Schrift, dat die God, Die ons behoud op het oog heeft, zal lachen in het verderf van een zondaar. Omdat hij iemand is die God niet tot zijn vertrouwen stelde. Het einde wijst het uit.

Tenslotte. Ik zie Felix en Paulus tegenover elkaar zitten. Wat een verschil tussen deze beiden. Een man van de wereld en een dienstknecht van Christus. De een in hoge staat, begerig naar het aardse goed. Genieten zoveel als mogelijk is. De ander jaar en dag vertoevend in de gevangenis. En steeds was er die verzoeking om toch met geld over de brug te komen. Als men het over genieten heeft, wat heeft zo'n Paulus eigenlijk aan zijn leven?

Wat heeft een kind van God, die een kruisdrager is, eigenlijk hier beneden? Elk mens krijgt met het lijden te maken, maar het lijkt wel of een waar christen een dubbele portie krijgt. Misschien zegt u het ook wel ziende de moeite en de geestelijke strijd: wat heb ik aan mijn leven? Elke dag is er het kruis. Het moet elke dag opgenomen worden en vele dagen achter de Meester aangedragen worden. En we denken weer aan de apostel der heidenen. Nu het einde van deze man. Elke broeder en zuster in de Heere, die in de strijd staat, mag er zich aan optrekken . Hij zelf heeft het neergeschreven: onze lichte verdrukking die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend gewicht der eeuwige heerlijkheid. Want als wij met Christus lijden, zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden. Het einde van die man zal vrede zijn.

Het wordt ons voorgesteld: het geluk van Gods kinderen en het ongelukkige lot van de dienaar van deze wereld. Het dringt ons acht te slaan op het Woord van God. Namelijk dan wanneer het ons gebracht wordt.

Wij zullen ons er voor hebben te hoeden, dat wij de roepstem die van Godswegen tot ons komt, niet in de wind slaan. Laten wij toezien, dat wij de gouden kans niet voorbij laten gaan. Daarom klinkt het ons tegen:

*'Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
gelooft Zijn heil- en troostrijk woord.
Verhardt u niet, maar laat u leiden!'*

Heden! Nu is het de welaangename tijd, nu is het de dag der zaligheid. Nu roept de Heere het ons toe: komt dan, laat ons te samen richten. Al waren uw zonden rood als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw. Al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. Nu wordt het ons toegeroepen: mijn zoon, mijn dochter geef mij uw hart. Schik u om uw God te ontmoeten.

Wat moet een mens dan doen? Wat moeten u en ik dan doen? Dat is vallen voor het Woord van God! De geschikte tijd uitkopen. Laat ons dan toegaan met vrijmoedigheid tot de troon der genade om barmhartigheid te verkrijgen en om genade te vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Gelukkig, echt gelukkig zijn wij als van ons mag gelden wat een van de oud-testamentische profeten zegt: 'Heere, Gij hebt mij overreed, en ik ben overreed geworden. Gij zijt mij te sterk geworden en Gij hebt mij overmocht.'

Amen.

Ridderkerk

ds. P.H. van Harten

Prekenserie Genade voor Genade, 55e Jaargang nrs. 9 en 10, oktober 2003

